

WGA-HERBEOORDELINGEN VOOR DE INKOMENSVERZEKERAAR

Een werknemer die arbeidsongeschikt raakt en in de WGA belandt, vormt een groot financieel risico voor inkomensverzekeraars. Na de WGA-instroom ontvangen zij de schadeclaims op hun WGA-eigenrisicodragers- en WGA-hiaatverzekeringen. Een middel om invloed uit te oefenen op die schadelast is het aanvragen van een herbeoordeling. Dit middel blijkt enorm populair. Het UWV voert ieder jaar meer herbeoordelingen uit, maar de achterstand wordt toch steeds groter.

De regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) is bedoeld voor werknemers die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn geworden en voor werknemers die volledig arbeidsongeschikt zijn, maar waarvan wordt verwacht dat dit geen blijvende situatie is. Als een werknemer volledig én duurzaam arbeidsongeschikt is, dan wordt geen WGA-, maar een IVA-uitkering toegekend.

De WGA in de praktijk

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid is meerdere malen onderzoek gedaan naar de WGA. Uit die onderzoeken en uiteraard ook uit de UWV-cijfers blijkt telkens dat een grote meerderheid van de WGA'ers volledig arbeidsongeschikt is. De afgelopen jaren bedraagt het aandeel volledig arbeidsongeschikten dat de WGA instroomt maar liefst 65 procent. Deze volledig arbeidsongeschikten blijken dus allemaal niet duurzaam arbeidsongeschikt. Daar zou op z'n minst twijfel over moeten zijn bij de keuringsartsen, maar zij hebben eigenlijk geen mogelijkheid om bij twijfel een andere uitkering toe te kennen. In het verleden kon een IVA-uitkering worden toegekend met een jaarlijkse herbeoordeling in de eerste vijf jaar van de uitkering. Deze regeling is vervallen, zodat bij twijfel over de duurzaamheid een WGA-uitkering wordt toegekend.

Voor de volledig arbeidsongeschikte werknemer hoeft WGA-instroom niet per se rampzalig te zijn. De nadelen bestaan voornamelijk uit een iets lagere uitkering en wellicht een onzekerder uitkeringssituatie vergeleken met de IVA. Voor de WGA-aanvullingsverzekering is de volledige arbeidsongeschikte WGA'er verre van rampzalig. Deze verzekeringen vullen vaak aan tot 70 procent van het inkomen van een werknemer, of vullen een WGA-hiaat op. Een werknemer die volledig arbeidsongeschikt wordt en in de WGA belandt, krijgt al een uitkering tot 70 procent van zijn loon en heeft daarnaast geen WGA-hiaat. Een goedkope schadeclaim voor de WGA-aanvullingsverzekeringen. Dat ligt compleet anders voor de WGA-eigenrisicodragersverzekering. Voor de verzekeraar van dit product is de WGA 80-100-vaststelling het begin van een langlopende kostbare rekening. Een volledig arbeidsongeschikte WGA'er is de grootste kostenpost voor de WGA-

eigenrisicodragersverzekering, omdat er meestal geen sprake is van re-integratie en daarnaast het hoogste uitkeringspercentage van toepassing is.

Het zou het UWV een heleboel herbeoordelingswerk schelen als volledig arbeidsongeschikten wat vaker in de IVA zouden belanden

Verzekeraar is niet machteloos

Vanaf de introductie van de WIA is het mogelijk dat werkgevers en werknemers bij het UWV om een herbeoordeling kunnen verzoeken. De verzekeraar, die bij eigen risicodragerschap het financiële risico draagt, stond niet in dit rijtje. Hierdoor had de verzekeraar geen grip op re-integratie, tenzij in samenspraak met de werkgever. Om hier verbetering in aan te brengen hebben UWV en het Verbond van Verzekeraars het 'Convenant over het herbeoordelen van WGA-gerechtigden' afgesloten.

Dankzij dit convenant kan ook de verzekeraar van een WGA-eigenrisicodragersverzekering en/of WIA-aanvullingsverzekering een herbeoordeling aanvragen. De verzekeraar zal daarbij moeten motiveren dat de restverdiencapaciteit van de WGA-gerechtigde zodanig is toegenomen of afgenomen, dat dit leidt tot verandering van de mate van arbeidsongeschiktheid. Een andere mogelijkheid is dat wordt gemotiveerd dat de beperkingen een duurzaam karakter hebben gekregen. In het laatste geval kan de WGA-uitkering worden beëindigd en een IVA-uitkering worden toegekend: de ultieme besparing voor de WGA-verzekering.

Werkvoorraad UWV

Een verzekeraar die een herbeoordeling wil, kan daar bij het UWV om vragen. Deze vraaggestuurde herbeoordelingen krijgen voorrang op de herbeoordelingen die UWV op de agenda heeft staan. De reden hiervan is dat er niet voor niets om een herbeoordeling wordt gevraagd: er is blijkbaar een wijziging in de situatie van de WGA-gerechtigde. Dankzij deze voorkeursbehandeling vormen vraaggestuurde herbeoordelingen bijna driekwart van de herbeoordelingen die UWV uitvoert. Dat zorgt voor een aanzienlijke werkvoorraad bij de uitvoerder. Eind 2014 had UWV een achterstand in de afhandeling ter grootte van 11.500 herbeoordelingen (voor alle arbeidsongeschiktheidswetten). Het UWV heeft de afgelopen jaren steeds meer herbeoordelingen uitgevoerd, zelfs meer dan met Sociale Zaken is afgestemd, maar de achterstanden blijven oplopen. Volgens UWV zijn verzekeraars voornamelijk de veroorzakers van de oplopende werkvoorraad: 'Zij maken meer werk van de activering en re-integratie van WGA-gerechtigden en vragen vanuit die optiek meer herbeoordelingen bij UWV aan.' Dit jaar worden er wel meer herbeoordelingen uitgevoerd dan er bijkomen, zodat de achterstand iets wordt teruggedrongen, maar dat UWV capaciteit tekortkomt, is duidelijk.

Het UWV staat daardoor meer dan ooit in de belangstelling van de Tweede Kamer. Alle partijen willen weten wanneer de achterstanden zijn weggewerkt. Minister Asscher heeft een taskforce geïnstalleerd die de exacte achterstand in kaart moet brengen en met een plan moet komen om die achterstand zo snel mogelijk te laten verdwijnen.

Tegenstrijdige belangen?

Het aantal vraaggestuurde herbeoordelingen is groot, maar had misschien nog wel groter kunnen zijn. In de private WGA-markt kunnen namelijk tegengestelde belangen spelen. Dat een volledig arbeidsongeschikte WGA'er een grote kostenpost voor de WGA-eigenrisicodragersverzekering vormt, is duidelijk. De schadereserve van een WGA-hiaatverzekering hoeft bij de volledig arbeidsongeschikte WGA'er echter niet aangesproken te worden.

Voorbeeld

Bas is volledig, niet duurzaam arbeidsongeschikt en belandt in de WGA. Zowel de loongerelateerde als de loonaanvullingsuitkering bedraagt 70 procent van zijn vroegere inkomen. Deze uitkeringslast komt voor maximaal tien jaar voor rekening van de WGA-eigenrisicodragersverzekering.

De WGA-aanvullingsverzekering van Bas verzekert 70 procent van zijn inkomen en hoeft niet uit te keren aangezien Bas al 70 procent van zijn inkomen aan WGA-uitkering ontvangt.

De WGA-eigenrisicodragersverzekering vraagt een herbeoordeling aan en Bas' arbeidsongeschiktheidspercentage wordt door UWV vastgesteld op 60 procent. Dankzij de herbeoordeling wijzigt zijn loonaanvulling in een WGA-vervolguitkering van 42 procent van het minimumloon. De schadelast voor de WGA-eigenrisicodragersverzekering vermindert daarmee aanzienlijk.

Voor de WGA-aanvullingsverzekering geldt dat niet. Er moet nu wel worden uitgekeerd tot 70 procent van het inkomen van Bas en dat tot de eindleeftijd van de verzekering.

Dit voorbeeld laat zien dat een verzekeraar zich misschien twee keer achter de oren krabt voordat er om een herbeoordeling gevraagd wordt. Het is in ieder geval een argument om de WGA-eigenrisicodragersverzekering en WIA-aanvullingsverzekering bij afzonderlijke partijen onder te brengen. Het UWV zal daar ongetwijfeld anders over denken.

Het UWV heeft de afgelopen jaren steeds meer herbeoordelingen uitgevoerd, maar de achterstanden blijven oplopen

Gedeeld belang

Vaak is de insteek bij een vraaggestuurde herbeoordeling van een volledig arbeidsongeschikte WGA'er het aantonen van 'duurzaamheid'. Als aannemelijk wordt gemaakt dat er voor de volledig arbeidsongeschikte werknemer waarschijnlijk geen verbetering van zijn belastbaarheid zal komen, dan ligt een overgang van WGA naar IVA voor de hand. Alleen al in het eerste kwartaal van 2015 zijn meer dan 2.300 WGA'ers na een herbeoordeling de IVA ingestroomd. Voor de verzekeraar van zowel de WGA-aanvullingsverzekering als de WGA-eigenrisicodragersverzekering betekent dit het einde van de schade.

Het UWV zou, als onderdeel van het plan om de achterstanden weg te werken, ook eens naar zijn uitvoering van de eerste WIA-beoordelingen moeten kijken. Ieder jaar weer gaan er duizenden volledig arbeidsongeschikten vanuit de WGA naar de IVA. Hadden de UWV-artsen nou echt bij al deze werknemers tijdens de eerste WIA-beoordeling het idee dat zij slechts tijdelijk volledig arbeidsongeschikt waren?

Het zou het UWV een heleboel herbeoordelingswerk schelen als volledig arbeidsongeschikten wat vaker in de IVA zouden belanden dan in de WGA. Als dit ook recht doet aan de feitelijke situatie van de werknemer, dan zijn niet alleen het UWV, maar ook de arbeidsongeschikte werknemer en de inkomensverzekeraars daar goed mee geholpen.

J. Vluggen